

CAMERA DE CONTURI
NEAMȚ

1064\09.01.2

Către,

CONSILIUL LOCAL AL MUNICIPIULUI ROMAN

Domnului Gheorghe Carnariu

Secretar General

Vă remitem alăturat un exemplar din Raportul de audit de conformitate nr. CCNT/2025 – 1049/09.01.2026 și Scrisoarea către management nr. CCNT/2025 – 1050/09.01.2026, documente încheiate în urma misiunii de *Regularitatea și corectitudinea modului de utilizare și rambursare a sumelor provenite din finanțări rambursabile la unitățile administrativ teritoriale, beneficiare de instrumente de datorie publică*, aprobate prin HP nr.1148/28.10.2025, pe care Curtea de Conturi a României – Camera de Conturi a Județului Neamț a efectuat-o în perioada 02.06.2025 – 14.07.2025, la **Unitatea Administrativ-Teritorială Municipiul Roman**.

După întrunirea consilierilor locali, vă solicităm să ne transmiteți un extras din procesul verbal de ședință.

Cu aleasă considerație,

Iulian

Direct

Raport de audit de conformitate

privind „Regularitatea și corectitudinea modului de utilizare și rambursare a sumelor provenite din finanțări rambursabile la unitățile administrativ teritoriale, beneficiare de instrumente de datorie publică.” la U.A.T. Municipiul Roman

1. Rezumat executiv și concluzia auditului

Misiunea de audit de conformitate a fost efectuată de către Camera de Conturi Neamț la **Unitatea Administrativ Teritorială Municipiul Roman** și este o misiune de raportare directă cu un **nivel de asigurare rezonabilă**.

Subiectul misiunii de audit îl reprezintă modul în care UATM Roman a respectat cadrul normativ pentru utilizarea și rambursarea sumelor provenite din finanțări rambursabile efectuate în anul 2024.

Raportul de audit este destinat UATM Roman, Consiliului Local Roman, precum și societății civile și altor părți interesate.

Principalele aspecte constatate urmare auditului de conformitate efectuat la Unitatea Administrativ Teritorială a Municipiului sunt următoarele:

UATM Roman a asigurat parțial funcționalitatea sistemului de control intern managerial și respectarea reglementărilor legislației specific obiectivelor auditate, ceea ce a generat unele neconformități, prezentate astfel:

• Referitor la utilizarea instrumentelor de datorie publică locală:

➤ *trageri din împrumuturi cu privire la nerespectarea prevederilor legale privind Notificarea Comisiei de Autorizare:*

- tragerile din împrumuturi au fost efectuate cu nerespectarea prevederilor legale privind situațiile modificărilor în structura efectuării tragerilor, față de tragerea inițială autorizată de Comisie și a condus la o folosire neconformă a facilității de credit,

- în cazul derulării investițiilor, când s-au înregistrat economii ale valorilor investițiilor sau modificări ale listei investițiilor, nu s-a procedat, în toate cazurile, la notificarea în prealabil a Comisiei;

➤ *deficiențe cu privire la plățile efectuate pentru Proiectul integrat Construire, dotare corp B sala sport Școala Costache Negri și modernizare străzi cartier Petru Rareș, POR SMIS124964;*

➤ *nerespectarea prevederilor legale privind constituirea garanției de bună execuție și înregistrarea în evidența financiar contabilă;*

• Referitor la înregistrarea și raportarea datoriei publice:

➤ *omiterea înregistrării în Registrul de evidență a datoriei publice locale, respectiv registrul de evidență a garanțiilor locale, a unor acte adiționale pentru două din creditele aflate în derulare;*

➤ omiterea transmiterii către Ministerului Finanțelor Publice, în termen de 10 zile de la data intrării în vigoare, a copiilor actelor adiționale respective privind contractarea împrumutului;

• Vulnerabilități ale sistemului de control intern:

➤ nu s-a procedat la solicitarea aprobării contractării unor împrumuturi printr-o Hotărâre de consiliu local distinctă;

➤ nu a fost prezentat un cadru procedural intern pentru contractarea/garantarea împrumuturilor, înregistrarea și raportarea datoriei publice.

Concluzia de audit este cu rezerve: Pe baza procedurilor aplicate și a probelor de audit obținute, s-a constatat că, exceptând neconformitățile menționate mai sus, modul în care s-au respectat prevederile legale privind regularitatea și corectitudinea modului de utilizare și de rambursare a sumelor provenite din finanțări rambursabile (cuprinse în eșantion), la nivelul UATM Roman, în anul 2024, este în conformitate, sub toate aspectele semnificative, cu cadrul legal aplicabil.

2. Introducere

UATM Roman este o persoană juridică de drept public, cu capacitate juridică deplină și patrimoniu propriu și este întemeiată pe principiile autonomiei locale, descentralizarea serviciilor publice, legalității și consultării cetățenilor în probleme de interes deosebit.

Entitatea își desfășoară activitatea la sediul din municipiul Roman, str. Piața Roman - Vodă, nr. 1, jud. Neamț, având codul unic de înregistrare fiscal nr. 2613583, telefon 0233.741.119, adresă de email: registratura@primariaroman.ro, site web: www.primariaroman.ro.

Obiectivele, funcțiile și atribuțiile UATM Roman sunt cele precizate în OUG nr. 57/2019 privind codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, și se referă la ducerea la îndeplinire a hotărârilor consiliului local, administrarea eficientă a patrimoniului public și privat al entității, precum și soluționarea problemelor curente ale colectivității locale, participarea cu capital sau cu bunuri, în numele și în interesul colectivităților locale pe care le reprezintă la înființarea, funcționarea și dezvoltarea unor organisme prestatoare de servicii publice și de utilitate publică de interes local.

Consiliul local al Municipiului Roman reprezintă autoritatea deliberativă, iar primarul autoritatea executivă. Autoritățile administrației publice locale, în limitele competențelor deliberative și executive, administrează resursele financiare și bunurile proprietate publică sau privată a orașului.

Potrivit legii finanțelor publice locale, Primarul are calitatea de ordonator principal de credite, iar conducătorii entităților subordonate au calitatea de ordonatori terțiari de credite. În subordinea UATM Roman funcționează 18 ordonatori terțiari de credite, care întocmesc propriile situații financiare anuale, balanțe de verificare și bilanț contabil, acestea fiind consolidate la nivelul ordonatorului principal de credite.

Structura organizatorică a aparatului de specialitate al primarului municipiului Roman a suportat modificări pe parcursul anului 2024, conform H.C.L. nr.148/19.06.2024, H.C.L. nr.209/19.09.2024 și H.C.L. nr.235/17.10.2024, pe parcursul anului 2024 au fost ocupate un număr de 429 de posturi (din care 2 funcții de demnitate publică, 199 funcții publice și 228 funcții contractuale), fiind vacante 79 de posturi (la 21.12.2024).

U.A.T.M. Roman a raportat în anul 2024 încasări în cuantum de 375.447.286,31 lei și a beneficiat de multiple surse de finanțare, după cum urmează: sursa A- *Integral de la buget* (186.592.721,05 lei), sursa C- *Credite interne* (14.511.336,12 lei), sursa E- *Activități finanțate integral din venituri proprii* (6.195.370,87 lei), sursa F- *Integral venituri proprii* (156.030.649,72 lei) și sursa G- *Venituri proprii și subvenții* (12.117.208,55 lei).

Raportat la obiectivul auditului, în anul 2024 UATM Roman a avut în derulare cinci contracte de finanțare rambursabilă internă, după cum urmează:

- Contractul nr. 20240329207 din 01.04.2024 încheiat cu Banca Comercială Română SA, în valoare de 10.052.736,39 lei, pe o perioadă de 180 luni. Soldul creditului la data de 31.12.2024 este de 4.505.885,15 lei, creditul se află în perioada de tragere.

- Contractul de credit de investiții încheiat cu CEC Bank Sucursala Piatra Neamț nr. 768/13.12.2011, valoare finanțare de 30.700.000 lei, perioada contractuală 198 luni. Împrumutul a fost contractat pentru finanțarea unor obiective de investiții de interes local. Soldul creditului la data de 31.12.2024 este de 7.554.044,60 lei;

- Convenția de împrumut încheiată cu Ministerul Finanțelor Publice nr. 541204/19.05.2016, valoare finanțare de 1.283.282 lei, perioada contractuală 120 luni. Împrumutul a fost contractat pentru finanțarea unor proiecte POR 2007-2013. Soldul creditului la data de 31.12.2024 este de 192.491,96 lei;

- Contractul de credit de investiții încheiat cu CEC Bank Sucursala Piatra Neamț nr. RQ18061517940177/12666/02.07.2018, valoare finanțare de 48.300.000 lei, perioada contractuală 180 luni. Împrumutul a fost contractat pentru finanțarea unor obiective de investiții de interes local. Soldul creditului la data de 31.12.2024 este de 33.557.286,94 lei;

- Contractul nr. 2023217161 din 02.03.2023 încheiat cu Banca Comercială Română SA, valoare finanțare de 27.290.351 lei, perioada contractuală 180 luni. Împrumutul a fost contractat pentru finanțarea unor obiective de investiții de interes local. Soldul creditului la data de 31.12.2024 este de 14.292.162,53 lei, creditul se află în perioada de tragere.

Pe parcursul execuției bugetare a anului 2024, contractarea de către entitate a finanțărilor rambursabile menționate anterior s-a transpus în efectuarea de **cheltuieli cu dobânzile în valoare de 4.412.286,42 lei**, precum și în **rambursări de rate în sumă de 6.498.552,88 lei, total comisioane 93.178,54 lei**.

Valoarea creditelor pe termen lung rămasă de achitat de către autoritatea locală este înregistrată în mod corespunzător în evidența contabilă și în bilanțul încheiat la 31.12.2024 (cont **1620202**-Împrumuturi interne și externe contractate de autorități ale administrației publice locale cu termen de rambursare în exercițiile viitoare - **valoare 60.101.871,18 lei**).

Nr. Împrumut/ data	Total împrumuturi inițiale lei/valută	Sold împrumut la data de 01.01.2024	Total trageri an 2024	Total rate an 2024	Total dobânzi an 2024	Total comisioane an 2024	Solduri finale 31.12.2024
768/13.12.2011	29.654.220,61	9.688.883,41		2.134.838,81	698.745,12		7.554.044,6
541204/19.05.2016	1.283.282,00	320.820,20		128.328,24	10.420,96		192.491,96
RQ18061517940177/ 12666/02.07.2018	48.222.657,49	37.792.672,77		4.235.385,83	2.915.322,96	93.178,54	33.557.286,94
20230217161/ 02.03.2023	27.290.350,99	4.286.711,56	10.005.450,97		683.715,19		14.292.162,53
20240329207/ 01.04.2024	10.052.736,39		4.505.885,15		104.082,19		4.505.885,15
Total	116.503.247,48	52.089.087,94	14.511.336,12	6.498.552,88	4.412.286,42	93.178,54	60.101.871,18

Tabelul nr. 1 – Situația împrumuturilor contractate - anul 2024

Sumele necesare serviciului datoriei publice aferente perioadei auditate (contravaloarea ratelor scadente, dobânzilor, comisioanelor și alte costuri datorate) au fost prevăzute în bugetul anual de venituri și cheltuieli.

3. Descrierea activităților misiunii de audit

Activitățile de audit au fost realizate în conformitate cu Standardele Internaționale ale Instituțiilor Supreme de Audit, respectiv: ISSAI 100 – Principiile fundamentale ale auditării sectorului public, ISSAI 400 – Principiile auditului de conformitate și ISSAI 4000 – Standardul de Audit de Conformitate. Suntem independenți față de entitatea auditată din punct de vedere al cerințelor etice relevante cerute de ISSAI, inclusiv cele prevăzute în Codul Etic al Curții de Conturi și ne-am îndeplinit celelalte responsabilități etice în conformitate cu aceste cerințe.

Obiectivul auditului Curții de Conturi este să obțină o asigurare rezonabilă că mecanismele de control utilizate în domeniul *„Regularității și corectitudinii modului de utilizare și rambursare a sumelor provenite din finanțări rambursabile la unitățile administrativ teritoriale, beneficiare de instrumente de datorie publică”* sunt conforme cu legislația, regulile și reglementările aplicabile și care au fost în vigoare pe parcursul anului financiar 2024.

Sfera auditului se va limita la utilizarea și rambursarea împrumuturilor și vor fi avute în vedere următoarele obiectivele specifice:

1. În cadrul obiectivului *„Utilizarea instrumentelor de datorie publică locală”*, se va verifica dacă:

1.1- tragerile din împrumuturi s-au efectuat în termenele și condițiile convenite prin contractul de împrumut sau acordul de garantare;

1.2- sumele provenite din împrumuturi s-au utilizat în scopul pentru care acestea au fost contractate sau garantate;

1.3- cheltuielile finanțate din împrumuturile contractate de unitățile administrativ-teritoriale au fost reflectate în bugetul împrumuturilor externe sau interne al acestora după aprobarea contractării împrumuturilor, prin rectificare bugetară locală, în condițiile legii, în limita tragerilor anuale autorizate aferente împrumuturilor;

1.4- achizițiile și plățile efectuate din sumele provenite din împrumuturile contractate sau garantate de unitățile administrativ teritoriale s-au făcut în condiții de legalitate și eficientă.

2. În cadrul obiectivului *„Rambursarea instrumentelor de datorie publică locală și plata dobânzilor, a comisioanelor și a costurilor aferente acestora”*, se va verifica dacă:

2.1- rambursarea împrumuturilor s-a efectuat conform acordurilor încheiate, din veniturile proprii ale unității administrativ-teritoriale împrumutate, precum și din veniturile beneficiarilor de împrumuturi garantate de autoritățile administrației publice locale, după caz;

2.2- serviciul datoriei publice locale a fost plătit din bugetele locale și din bugetele beneficiarilor de împrumuturi garantate de autoritățile administrației publice locale, precum și din sumele obținute din contractarea de împrumuturi pentru refinanțarea datoriei publice locale directe;

2.3- contravaloarea ratelor scadente aferente împrumuturilor, dobânzilor și comisioanelor datorate de unitățile administrativ-teritoriale au fost prevăzute în bugetul local sau, după caz, au fost contractate noi împrumuturi pentru achitarea ratelor scadente, în

condițiile prevederilor Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu completările și modificările ulterioare.

2.4- pentru acoperirea riscurilor financiare care decurg din garantarea de către unitățile administrativ-teritoriale a împrumuturilor contractate de operatorii economici și serviciile publice de subordonare locală s-a constituit fondul de risc și dacă acesta se păstrează în conturi separate, deschise la unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului, distinct pentru garanții locale la împrumuturi interne și, respectiv, pentru garanții la împrumuturi externe. Sumele aflate în fondul de risc la sfârșitul anului s-au regularizat cu bugetul local, în limita sumelor primite de la acest buget, iar diferența s-a reportat în anul următor cu aceeași destinație. Contul de execuție al fondului de risc a fost anexat la situațiile financiare.

3. În cadrul obiectivului „*Înregistrarea și raportarea datoriei publice locale*”, se va verifica dacă:

3.1- valoarea totală a datoriei contractate, respectiv a garanțiilor emise de autoritatea administrației publice locale este înscrisă în registrul de evidență a datoriei publice locale și/sau în registrul de evidență a garanțiilor locale al acestei autorități și este raportată anual prin situațiile financiare;

3.2- registrul de evidență a datoriei publice locale, respectiv registrul de evidență a garanțiilor locale include informații care să specifice suma totală a datoriilor și a garanțiilor emise de autoritățile administrației publice locale, precum și detalierea datoriilor/garanțiilor și alte informații stabilite prin OMFP nr. 1059/2007 *privind aprobarea Normelor metodologice pentru înregistrarea și raportarea datoriei publice, cu modificările și completările ulterioare*;

3.3- autoritățile administrației publice locale au transmis Ministerului Finanțelor Publice, în termen de 10 zile de la data intrării în vigoare a contractului respectiv, copii de pe fiecare document primar, care atestă, după caz, contractarea/garantarea împrumutului sau actul adițional la contractul/acordul de împrumut/garantare, dacă au fost aduse modificări la acesta, cu respectarea clauzelor contractuale, în baza prevederilor art. 62 alin. (9) din Legea nr. 273/2006; nerespectarea acestei dispoziții constituie contravenție conform art. 78 alin. (1) lit. e) din aceeași lege;

3.4- pe perioada utilizării și rambursării împrumutului contractat/garantat, raportarea la Ministerul Finanțelor Publice a datelor privind datoria publică locală a fost efectuată lunar, în termen de 15 zile de la sfârșitul perioadei de raportare, în baza prevederilor art. 62 alin. (10) din Legea nr. 273/2006; nerespectarea acestei dispoziții constituie contravenție conform art. 78 alin. (1) lit. e) din aceeași lege.

Se va verifica corectitudinea și realitatea datelor raportate MFP cu cele înscrise în registrele menționate, precum și cu cele din evidența operativă și contabilă ale unității administrativ - teritoriale;

Perioada desfășurării misiunii de audit: începând cu data de 02.06.2025 până la data aprobării raportului de audit.

Procedurile de audit aplicate subiectului de audit, standardele aplicabile și alte informații care sunt necesare utilizatorilor raportului

Abordarea auditului de conformitate s-a bazat pe riscuri, ceea ce a presupus direcționarea activității de audit asupra proceselor care vizează utilizarea și rambursarea sumelor provenite din finanțările rambursabile.

Stabilirea eșantioanelor de audit s-a realizat pe baza raționamentului profesional.

La selectarea procedurilor de audit s-a avut în vedere atât nivelul de asigurare, subiectul auditat, cât și riscurile identificate. Au fost aplicate proceduri de audit în vederea obținerii unor probe de audit suficiente și adecvate care au stat la baza formulării concluziei. Astfel, au fost aplicate teste de detaliu (inspecția, observarea, confirmarea și recalcularea) asupra tranzacțiilor verificate, pentru a asigura regularitatea și corectitudinea în raport cu legile, regulile și reglementările relevante.

4. Cerințele legislative aplicabile

Reglementările legale relevante sunt sursele criteriilor de audit, respectiv:

- OUG nr. 64/2007 privind datoria publică, cu modificările și completările ulterioare;
- OUG nr. 157/2008 pentru reglementarea unor măsuri privind datoria publică în scopul aplicării art. 14 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 149/2008 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 141/2007 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, cu modificările și completările ulterioare;
- Lege nr. 109/2008 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, cu modificările și completările ulterioare;
- OUG nr. 141/2007 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, cu modificările și completările ulterioare;
- OUG nr. 11/2018 privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative;
- OUG nr. 35/2019 privind adoptarea unor măsuri fiscal-bugetare pentru acordarea unor împrumuturi din Trezoreria Statului și pentru modificarea și completarea unor acte normative;
- HG nr. 9/2007 privind constituirea, componența și funcționarea Comisiei de autorizare a împrumuturilor locale, cu modificările și completările ulterioare.
- Ordinul MFP nr. 1059/2008 privind aprobarea Normelor metodologice pentru înregistrarea și raportarea datoriei publice, cu modificările și completările ulterioare;
- OUG nr. 2/2015 pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și alte măsuri;
- OUG nr. 46/2015 pentru stabilirea unor măsuri financiare și pentru modificarea și completarea unor acte normative ;
- OUG nr. 8/2016 privind unele măsuri financiare în vederea finalizării proiectelor finanțate din fondurile Uniunii Europene aferente perioadei de programare 2007-2013, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, cu modificările și completările ulterioare;
- OUG 27/2017 pentru adoptarea unor măsuri fiscal-bugetare, cu modificările și completările ulterioare;
- OUG nr. 89/2018 privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative;
- OUG nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare.
- OG nr. 168/2022 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare.

- Ordin MFP nr. 1059/2008 privind aprobarea Normelor metodologice pentru înregistrarea și raportarea datoriei publice, cu modificările și completările ulterioare.

5. Constatări rezultate din misiunea de audit

5.1. Referitor la utilizarea instrumentelor de datorie publică locală

5.1.1. Trageri din împrumuturi cu privire la nerespectarea prevederilor legale privind Notificarea Comisiei de Autorizare

a) tragerile din împrumuturi au fost efectuate cu nerespectarea prevederilor legale privind situațiile modificărilor în structura efectuării tragerilor, față de tragerea inițială autorizată de Comisia de Autorizare a Împrumuturilor Locale (CAÎL) și a condus la o folosire neconformă a facilității de credit

Cu privire la mecanismul aplicat în cazul modificării de structură a efectuării tragerilor din creditul cu nr. RQ18061517940177/12666/02.07.2018_(CEC II), UATM Roman a efectuat o tragere de credit în luna decembrie 2020, fără a respecta condițiile contractuale și legale referitoare la necesitatea reautorizării.¹

O situație similară privind lipsa reautorizării tragerilor din anul 2024 o întâlnim și în cazul Contractului nr. 20230217161/02.03.2023, modificat prin actele adiționale ulterioare, încheiate între BCR SA și Primăria Municipiului Roman, aprobat prin Hotărârile Consiliului Local cu nr. 128 din 26.06.2020 modificată prin HCL nr. 77 din 28.04.2022 și în baza HCAÎL nr. 7466 din 09.02.2023, modificată prin HCAÎL nr. 8255/07.03.2024.

Concret, prin HCAÎL nr. 8255/07.03.2024 suma autorizată este de 16.633.072,55 lei, iar suma tragerile efectuate în anul 2024 a fost de 10.005.450,97 lei. Entitatea nu a prezentat notificarea către Comisia de Autorizare a Împrumuturilor Locale (CAÎL) în vederea obținerii unei noi autorizări pentru anul 2025, necesară înainte de reeșalonarea tragerilor din finanțarea rambursabilă în cauză, cu termen de înaintare către Comisie până la data de 31 august 2024.

b) în cazul derulării investițiilor, când s-au înregistrat economii ale valorilor investițiilor sau modificări ale listei investițiilor, nu s-a procedat, în toate cazurile, la notificarea în prealabil a Comisiei;

În cazul în care în derularea investițiilor, se înregistrează economii față de valoarea finanțărilor rambursabile autorizate sau modificări în lista investițiilor aprobate prin HCL, trebuie notificată Comisia, în prealabil semnării actului adițional cu Banca.

Contractele de credit pentru care s-au identificat astfel de situații neconforme, sunt:

¹ art. 11 din OUG nr. 37 din 26 martie 2008, actualizată, privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar;

_art. 61 alin. (6), art. 63 alin. (10), (12), (14), (15), (16) și (17), art. 78 alin. 2) pct. 22 și alin. (3), art. 79 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale republicată, actualizată;

_art. 5 alin. (1) din O.G. nr. 119/1999 republicată, actualizată, privind controlul intern și controlul financiar preventiv, referitoare la buna gestiune financiară;

_art. 3, alin. (4), (4¹), (4²), (4³), (4⁴) din Anexa nr. 1 NORME ȘI PROCEDURI privind autorizarea contractării sau garantării de finanțări rambursabile de către unitățile administrativ-teritoriale, la H.G. nr. 9 din 10.01.2007 privind constituirea, componența și funcționarea Comisiei de autorizare a împrumuturilor locale, respectiv;

_art. 1 și art. 2 din Hotărârea nr. 887 din 14 decembrie 2017 privind aprobarea limitelor anuale, aferente anilor 2018, 2019 și 2020, pentru finanțările rambursabile care pot fi contractate și pentru tragerile din finanțările rambursabile contractate sau care urmează a fi contractate de unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale;

_articolul unic din Hotărârea nr. 106 din 8 februarie 2023 privind aprobarea limitelor anuale, aferente anilor 2023, 2024 și 2025, pentru finanțările rambursabile care pot fi contractate și pentru tragerile din finanțările rambursabile contractate sau care urmează a fi contractate de unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale.

- în cazul creditului nr. RQ18061517940177/12666 din 02.07.2018 încheiat între CEC Bank SA și Primăria Municipiului Roman, la modificările aduse prin actele adiționale nr. 3 din 30.12.2019 și nr. 5 din 23.12.2021, conform Anexei nr. 1 la HCL 326 din 23.12.2019 și Anexei nr. 1 la HCL 277 din 25.11.2021 nu s-a efectuat notificarea prealabilă a Comisiei;

- în cazul Contractului nr. 768/13.12.2011/2498/14.12.2011 (CEC I), urmare a modificării listei investițiilor finanțate conform HCL nr. 1/09.01.2012, contrar prevederilor legale, perfectarea actelor adiționale nr. 1 din 26.03.2012 și nr. 2 din 28.05.2012 a fost anterioară notificării Comisiei cu nr. 15482/07.10.2013/02.09.2013 și primirii acceptului CAÎL cu nr. 612944 din 18.09.2013, modificat prin acceptului CAÎL cu nr. 614241 din 24.10.2013;

- în cazul Contractului nr. 20230217161/02.03.2023 (BCR I), modificat prin actele adiționale nr. 2/04.08.2023 și nr. 4/26.08.2024, prin care au fost consemnate modificări privind listele investițiilor aprobate prin hotărâri ale autorității deliberative, respectiv HCL nr. 128/26.06.2020, modificată prin HCL nr. 77/28.04.2022, prin HCL 156/27.07.2023, prin HCL nr. 20/31.01.2024.06.2020, și prin HCL nr. 169/31.07.2024, nu a fost prezentată notificarea Comisiei.

Cauza: Nepunerea în aplicare a prevederilor contractuale și legale în ceea ce privește notificarea/autorizarea/reautorizarea tragerilor de către Comisia de Autorizare coroborate cu efectuarea/reeșalonarea efectivă a tragerilor din finanțarea rambursabilă.

Consecințele economico-financiare ale abaterilor de la legalitate și regularitate constau în crearea premiselor unei folosiri neconforme a facilității de credit, care pot conduce la generarea de posibile costuri suplimentare pentru entitate, precum și la plata de penalități de 2% pentru suma notificată și netrasă până la sfârșitul anului.

Recomandări:

- *Instituirea unui mecanism intern de verificare și control în cadrul autorităților administrației publice locale pentru a preveni întârzierile sau omisiunile în procesul de notificare a CAÎL;*

- *Efectuarea unei analize interne pentru stabilirea cauzelor care au determinat producerea deficienței consemnate, iar dacă deficiența constatată de echipa de audit a generat plata nejustificată a unor dobânzi și comisioane în perioada ianuarie - decembrie 2021 aferente unor sume trase din credit, să se dispună demersurile pentru recuperarea eventualelor prejudicii și a foloaselor nerealizate, după caz.*

5.1.2. Deficiențe cu privire la plățile efectuate pentru Proiectul integrat construire, dotare corp B sala sport Școala Costache Negri și modernizare străzi cartier Petru Rareș, POR SMIS124964

S-a constatat faptul că în data de 28.06.2024 entitatea auditată a efectuat, în cadrul acestui obiectiv de investiții, o plată în sumă de 521.020,01 lei, conform situației de plată nr. 2 din 11.06.2024.

Ulterior, conform Dispoziției de șantier nr. 1 s-a constatat o diminuare cu 22.009,96 lei a valorii situației de plată nr. 2, diferență recuperată din tranșa următoare de plată, efectuată în data de 07.11.2024.

Pentru perioada cuprinsă între cele două plăți au fost calculate majorări de întâziere² în sumă de **1.320,60 lei**.

Cauzele constau în lipsa unor forme de control intern care să prevină și să depisteze în timp real eventualele erori, precum și în neverificarea sumelor decontate din documentele care au stat la baza plăților.

Consecințele economico-financiare ale abaterilor de la legalitate și regularitate constau în efectuarea de plăți necuvenite.

Recomandări:

- *Efectuarea de verificări periodice a situațiilor de plată înainte de procesarea plăților, inclusiv deținerea avizului responsabilului tehnic/dirigintelui de șantier.*
- *Recuperarea majorărilor de întâziere în sumă de 1.320,60 lei.*

5.1.3. Nerespectarea prevederilor legale privind constituirea garanției de bună execuție și înregistrarea în evidența financiar contabilă

În cazul contractelor încheiate pentru realizarea obiectivelor de investiții *Reabilitare, echipare Școala de Artă "Sergiu Celibadache" din municipiul Roman, POR SMIS124150 și Proiect integrat construire, dotare corp B sala sport Școala Costache Negri și modernizare străzi cartier Petru Rareș, POR SMIS 124964*, s-a constatat constituirea garanțiilor de bună execuție cu nerespectarea prevederilor legale,³ precum și nereflexarea⁴ acestora în conturile extrabilanțiere 8049 – *Garanție bancară pentru bună execuție* și 8050 – *Disponibil din garanția constituită pentru bună execuție*.

În timpul misiunii de audit financiar, s-a procedat la remedierea operativă a erorii.

Cauza o reprezintă neurmărirea îndeaproape a modului de administrare a contractelor, respectiv constituirea garanțiilor de bună execuție.

Consecințele economico-financiare ale abaterilor de la legalitate și regularitate constau în privarea entității de măsurile asiguratorii oferite de garanțiile de bună execuție.

Recomandări: *Având în vedere că eroarea identificată a fost remediată în timpul misiunii de audit financiar nu se mai impune formularea unor recomandări.*

5.2. Referitor la înregistrarea și raportarea datoriei publice

5.2.1. Omiterea înregistrării în Registrul de evidență a datoriei publice locale, respectiv registrul de evidență a garanțiilor locale, a unor acte adiționale pentru două din creditele aflate în derulare

Conform prevederilor legale⁵ în vigoare, pentru creditele aflate în derulare la entitatea verificată este omisă înregistrarea în Registrul de evidență a datoriei publice locale a două acte adiționale, respectiv act adițional nr. 5/23.12.2021 pentru creditul acordat de către CEC

² art. 73¹ din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare; art. 14 alin. (2) și (3), art. 20 alin. (1) lit. h), art. 23 alin. (1) și alin. (2) lit. c) și f) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale; pct. 1-4 din O.M.F.P. nr. 1792/2002 pentru aprobarea Normelor metodologice privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor instituțiilor publice, precum și organizarea, evidența și raportarea angajamentelor bugetare și legale; art. 5 alin. (1) din O.G. nr. 119/1999 republicată, actualizată, privind controlul intern și controlul financiar preventiv, referitoare la buna gestiune financiară.

³ art. 39 alin. (3) din HG nr.395/2016 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din Legea nr.98/2016 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii;

⁴ art. 2 alin (1), art. 6 alin (1) și art. 10 alin (1) din Legea contabilității nr. 82/1991; art. 5 alin (1) din O.G. 119/1999 privind controlul intern și controlul financiar preventiv, republicată;

⁵ pct.8 Capitolul I din OMFP nr. 1059/2007 privind aprobarea Normelor metodologice pentru înregistrarea și raportarea datoriei publice, cu modificările și completările ulterioare;

Bank_Contract RQ18061517940177/12666/02.07.2018 și act adițional nr. 1/11.04.2024 pentru creditul acordat de către BCR_Contract 20240329207/01.04.2024.

Eroarea a fost remediată în timpul misiunii de audit de conformitate.

Cauza o reprezintă modul necorespunzător de urmărire și verificare a administrării contractului de împrumut, respectiv nerespectarea atât a obligațiilor contractuale, cât și a celor legale.

Consecințele economico-financiare ale abaterilor de la legalitate și regularitate: necompletarea corectă și completă a Registrului datoriei publice poate avea consecințe semnificative, atât din punct de vedere legal, cât și economic și administrativ.

Recomandări: *Având în vedere că eroarea identificată a fost remediată în timpul misiunii de audit, prin înregistrarea celor două acte adiționale în Registrul datoriei publice la data de 31.12.2024, nu se mai impune formularea unor recomandări.*

5.2.2. Omiterea transmiterii către Ministerului Finanțelor Publice, în termen de 10 zile de la data intrării în vigoare a copiilor actelor adiționale respective privind contractarea împrumutului

În conformitate cu prevederile legale⁶, prin adresa nr. 11563 din 03.04.2024 entitatea verificată a transmis Ministerului Finanțelor Publice, în termen de 10 zile de la data intrării în vigoare a contractului respectiv, copii după fiecare document primar, care atestă contractarea împrumutului nr. 20240329207 din 01.04.2024.

După perfectarea actelor adiționale nr. 1 din 11.04.2024 și nr. 2 din 10.07.2024 ale contractului mai sus menționat, s-a omis transmiterea⁷ către MFP a copiilor respectivelor acte adiționale.

Cauza care a determinat producerea abaterii o reprezintă necunoașterea prevederilor legale care reglementează datoria publică locală și neimplementarea tuturor formelor de control intern în ceea ce privește raportările periodice privind datoria publică locală către Ministerului Finanțelor Publice.

Consecințele economico-financiare ale abaterilor de la legalitate și regularitate constau în faptul că prin neraportarea către Ministerului Finanțelor Publice a informațiilor referitoare la modificările contractelor aflate în derulare la UATM Roman, se creează premisa apariției unor posibile neconcordanțe în gestionarea evidenței datoriei publice locale.

Recomandări: *Implementarea unei proceduri interne privind raportarea datoriei publice locale, în vederea asigurării unui cadru unitar, coerent și complet al activității de raportare.*

5.3. Vulnerabilități ale sistemului de control intern

a) UATM Roman nu a procedat la solicitarea/aprobarea contractării împrumuturilor aferente Contractelor nr. 2023217161 din 02.03.2023 și nr. 20240329207 din 01.04.2024, ambele încheiate cu BCR, prin HCL distinct, acestea făcând obiectul HCL-ului nr. 128 din 26.06.2020. Astfel, entitatea nu a expus autorității deliberative informații impetuos necesare ale noilor finanțări, respectiv suma contractată, perioada de rambursare, costurile (dobândă,

⁶ art. 62 alin. (9) lit. b), art. 78 alin. (1) lit. e) și alin. 2) pct. 22 și alin. (3) și art. 79 din Legea 273/2006 privind finanțele publice locale; art. 3, alin. (1), lit. b)) din Anexa nr. 1 Norme și proceduri privind autorizarea contractării sau garantării de finanțări rambursabile de către unitățile administrativ-teritoriale, la H.G. nr. 9 din 10.01.2007 privind constituirea, componența și funcționarea Comisiei de autorizare a împrumuturilor locale;

⁷ art. 62 alin. (9) din Legea nr. 273/2006 a finanțelor publice locale;

comisioane) și garanțiile asociate. Această practică încalcă principiile generale aplicabile administrației publice⁸, respectiv principiul transparenței.

Corelativ, menționăm faptul că pentru HCL nr. 128 din 26.06.2020 *privind aprobarea contractării unei/unor finanțări rambursabile interne/extern în valoare de până la 8.500.000 euro, sau echivalent în lei*, entitatea nu a solicitat avizul de legalitate, conform prevederilor legale. Urmare a solicitării cu nr. 44240 din 17.06.2025 transmisă în acest sens către Instituția Prefectului Neamț, prin adresa nr. 7608 din data de 19.06.2025 a fost confirmată legalitatea respectivei hotărâri.

b) Pentru activitatea derulată în anul 2024, la nivelul entității nu a fost prezentat un cadru procedural intern⁹ privind contractarea/garantarea împrumuturilor, înregistrarea și raportarea datoriei publice, precum și desemnarea prin hotărârea consiliului local (HCL) a unei persoane și a înlocuitorului acesteia care să țină Registrul de evidență a datoriei publice locale a unității administrativ-teritoriale și Registrul de evidență a garanțiilor locale a unității administrativ-teritoriale.

În timpul misiunii de audit a fost prezentată Hotărârea Consiliului Local nr. 212 din 10.09.2025, privind desemnarea atât a persoanei responsabile, cât și a înlocuitorului acesteia pentru ținerea Registrului de evidență a datoriei publice locale și a Registrului de evidență a garanțiilor locale ale Municipiului Roman.

Cauzele și împrejurările care au condus la apariția abaterii constau în:

- neaplicarea reglementărilor legale în vigoare de către personalul cu atribuții în domeniu, actele administrative fiind elaborate conținând doar date și informații cu caracter general, prezentate generic, fără detalii concrete sau explicații suficiente.
- lipsa unui control eficient în ceea ce privește corelarea dintre contractarea de împrumuturi cu modul efectiv de gestionare a utilizării creditelor respective.

Consecințele economico-financiare ale abaterilor de la legalitate și regularitate constau în limitarea accesului contribuabililor la informații esențiale privind natura, scopul și impactul acestor finanțări, afectând transparența decizională.

Recomandări:

- *Reglementarea prin hotărâre distinctă a Consiliului local a fiecărei facilități de credit contractată, precum și prezentarea în cadrul actelor administrative a elementelor esențiale privind aprobarea contractării finanțărilor rambursabile, respectiv a termenilor și condițiilor necesare și obligatorii.*
- *Întreprinderea demersurilor în vederea actualizării procedurii interne privind raportarea datoriei publice locale, în vederea asigurării unui cadru unitar, coerent și complet al activității de raportare.*

6. Alte aspecte/Buna guvernare

Nu este cazul.

⁸ art. 8, art. 197 alin. (1) din OUG nr. 57/2019 privind Codul administrativ, actualizat republicat; anexei nr. 1.2, art. 1, alin. (5), lit. a) din Anexa nr. 1 – Norme și proceduri privind autorizarea contractării sau garantării de finanțări rambursabile de către unitățile administrativ-teritoriale, la H.G. nr. 9 din 10.01.2007 privind constituirea, componența și funcționarea Comisiei de autorizare a împrumuturilor locale;

⁹ art. 6, Standardul 9 - Proceduri din Ordinul nr. 600 din 20 aprilie 2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice;

7. Punctul de vedere al entității cu privire la constatările auditului și acțiunile întreprinse de acesta

Conducerea entității auditate și-a însușit toate constatările consemnate în prezentul raport de audit, neexistând puncte de vedere divergente.

8. Responsabilitățile CCR și ale conducerii entității

Responsabilitatea echipei de audit este de a efectua auditul în conformitate cu Standardele Internaționale ale Instituțiilor Supreme de Audit (ISSAI). Aceste standarde impun respectarea de către auditorii publici externi a cerințelor de natură etică și profesională. Ca parte a unui audit care se bazează pe ISSAI, ne-am exercitat raționamentul profesional și ne-am menținut scepticismul profesional pe tot parcursul auditului.

Conducerea entității auditate este responsabilă pentru:

- respectarea legilor, regulilor și reglementărilor aplicabile;
- conceperea, implementarea și menținerea sistemului de control intern cu scopul de a preveni sau detecta și corecta orice neconformități semnificative;
- punerea la dispoziția echipei de audit a tuturor informațiilor relevante pentru efectuarea misiunii de audit.

Curtea de Conturi a României

Aprobat prin Hotărârea Plenului Curții de Conturi nr.1148/28.10.2025

1050\09.01.2026

CAMERA DE CONTURI
NEAMȚ

Scrisoare către conducere

Domnului Laurențiu Dan LEOREANU
Primar
UAT Municipiul Roman

Stimate Domnule Primar

Introducere

Curtea de Conturi a României a desfășurat o misiune de audit de conformitate la U.A.T. **Municipiul Roman**, cu sediul în municipiul Roman, str. Piața Roman-Vodă, nr. 1, jud. Neamț, având codul unic de înregistrare fiscal nr. 2613583.

În cadrul ședinței de deschidere din data de 02.06.2025 au fost discutate aspectele cuprinse în Scrisoarea de misiune, scrisoare prin care ne-am asigurat reciproc de înțelegerea responsabilităților noastre și ale dumneavoastră, precum și de înțelegerea termenilor în care se va desfășura misiunea de audit de conformitate ad-hoc.

Obiectivul auditului Curții de Conturi este să obțină o asigurare rezonabilă că mecanismele de control utilizate în domeniul „Regularității și corectitudinii modului de utilizare și rambursare a sumelor provenite din finanțări rambursabile la unitățile administrativ teritoriale, beneficiare de instrumente de datorie publică” sunt conforme cu legislația, regulile și reglementările aplicabile și care au fost în vigoare pe parcursul anului financiar 2024.

În urma auditului efectuat au rezultat următoarele:

1. CONSTATĂRI CARE AU STAT LA BAZA CONCLUZIEI AUDITULUI

1. Referitor la utilizarea instrumentelor de datorie publică locală

1.1. Trageri din împrumuturi cu privire la nerespectarea prevederilor legale privind Notificarea Comisiei de Autorizare

a) tragerile din împrumuturi au fost efectuate cu nerespectarea prevederilor legale privind situațiile modificărilor în structura efectuării tragerilor, față de tragerea inițială autorizată de Comisia de Autorizare a Împrumuturilor Locale (CAÎL) și a condus la o folosire neconformă a facilității de credit

b) în cazul derulării investițiilor, când s-au înregistrat economii ale valorilor investițiilor sau modificări ale listei investițiilor, nu s-a procedat, în toate cazurile, la notificarea în prealabil a Comisiei;

Recomandări:

- Instituirea unui mecanism intern de verificare și control în cadrul autorităților administrației publice locale pentru a preveni întârzierile sau omisiunile în procesul de notificare a CAÎL;

- Efectuarea unei analize interne pentru stabilirea cauzelor care au determinat producerea deficienței consemnate, iar dacă deficiența constatată de echipa de audit a generat plata nejustificată a unor dobânzi și comisioane în perioada ianuarie - decembrie 2021 aferente unor sume trase din credit, să se dispună demersurile pentru recuperarea eventualelor prejudicii și a foloaselor nerealizate, după caz.

Termen de implementare propus: 27.02.2026

1.2. Deficiențe cu privire la plățile efectuate pentru Proiectul integrat construire, dotare corp B sala sport Școala Costache Negri și modernizare străzi cartier Petru Rareș, POR SMIS124964

Recomandare:

- Efectuarea de verificări periodice a situațiilor de plată înainte de procesarea plăților, inclusiv deținerea avizului responsabilului tehnic/dirigintei de șantier.
- Recuperarea majorărilor de întâziere în sumă de **1.320,60 lei**.

Termen de implementare propus: 27.02.2026

1.3. Nerespectarea prevederilor legale privind constituirea garanției de bună execuție și înregistrarea în evidența financiar contabilă

Recomandare: Având în vedere că eroarea identificată a fost remediată în timpul misiunii de audit financiar, nu se mai impune formularea unor recomandări.

2. Referitor la înregistrarea și raportarea datoriei publice

2.1. Omiterea înregistrării în Registrul de evidență a datoriei publice locale, respectiv registrul de evidență a garanțiilor locale, a unor acte adiționale pentru două din creditele aflate în derulare

Recomandare: Având în vedere că eroarea identificată a fost remediată în timpul misiunii de audit, prin înregistrarea celor două acte adiționale în Registrul datoriei publice la data de 31.12.2024, nu se mai impune formularea unor recomandări.

2.2. Omiterea transmiterii către Ministerul Finanțelor Publice, în termen de 10 zile de la data intrării în vigoare a copilor actelor adiționale respective privind contractarea împrumutului

Recomandare: Implementarea unei proceduri interne privind raportarea datoriei publice locale, în vederea asigurării unui cadru unitar, coerent și complet al activității de raportare.

Termen de implementare propus: 27.02.2026

3. Vulnerabilități ale sistemului de control intern

Recomandări:

- Reglementarea prin hotărâre distinctă a Consiliului local a fiecărei facilități de credit contractată, precum și prezentarea în cadrul actelor administrative a elementelor esențiale privind aprobarea contractării finanțărilor rambursabile, respectiv a termenilor și condițiilor necesare și obligatorii.

▪ Întreprinderea demersurilor în vederea actualizării procedurii interne privind raportarea datoriei publice locale, în vederea asigurării unui cadru unitar, coerent și complet al activității de raportare.

Termen de implementare propus: 27.02.2026

Vă asigurăm de sprijinul nostru dacă aveți nevoie de clarificări cu privire la implementarea recomandărilor.

Cu stimă,

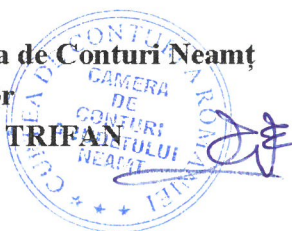
Curtea de Conturi a României

Aprobat prin Hotărârea Plenului Curții de Conturi nr.1148/28.10.2025

Camera de Conturi Neamț

Director

Iuliana TRIFAN

PLENUL CURȚII DE CONTURI A ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind aprobarea proiectului Raportului de audit și a proiectului Scrisorii către management, întocmite ca urmare a misiunii de audit de conformitate efectuate de către Camera de Conturi Neamț la Unitatea Administrativ - Teritorială Municipiul Roman

Având în vedere Nota Departamentului II privind supunerea spre aprobarea Plenului Curții de Conturi a proiectului *Raportului de audit de conformitate* și a proiectului *Scrisorii către management*, întocmite ca urmare a efectuării acțiunii de audit de conformitate de către Camera de Conturi Neamț la Unitatea Administrativ – Teritorială a Municipiului Roman, înregistrată sub nr. DEP2\2025-71470\22.10.2025\Intern,

Ținând seama de prevederile art. 30 alin. (1) din Regulamentul privind activitatea de audit public extern (RAAPE), aprobat prin Hotărârea Plenului nr. 629/20.12.2022, cu modificările și completările ulterioare,

În baza dispozițiilor art. 58 lit. t) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, cu modificările și completările ulterioare și ale art. 5 pct. 5.28 lit. t) din Regulamentul propriu al Plenului Curții de Conturi a României, aprobat prin Hotărârea Plenului nr. 153/15.12.2010, cu modificările ulterioare,

În temeiul art. 59 din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Plenul Curții de Conturi, întrunit în ședința din data de 28 octombrie 2025, adoptă prezenta

HOTĂRÂRE

Art. 1. – Se aprobă proiectul Raportului de audit și proiectul Scrisorii către management, întocmite ca urmare a misiunii de audit de conformitate efectuate de către Camera de Conturi Neamț la Unitatea Administrativ - Teritorială Municipiul Roman, în conformitate cu Nota Departamentului II nr. DEP2\2025-71470\22.10.2025\Intern, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. – Prevederile prezentei hotărâri sunt duse la îndeplinire de către Departamentul II și Camera de Conturi Neamț.

p. PREȘEDINTE,

MIRELA CĂLUĞĂREANU

